

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Артеменко Галини Степанівни, заступника декана філологічного факультету з навчально-методичної роботи, кандидата філологічних наук

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол № 7 від 23 червня 2025 р.)

Назва ОП Середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Спеціальність А4 Середня освіта

Освітній рівень бакалаврський

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проектної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	✓ Так, з огляду на специфіку спеціальності залучено доктора педагогічних наук, зазначено навчально-методичні здобутки членів проектної групи. ✓ рекомендації: <i>таблицю з інформацією про проектну групу варто перенести у кінець файлу; оновити інформацію про публікаційну активність та підвищення кваліфікації.</i>
2.	Чи включено до складу проектної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	✓ Так – здобувача вищої освіти, ні – представника роботодавців. ✓ рекомендації: <i>включити до складу проектної групи представника роботодавців..</i>
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	✓ ні; ✓ рекомендації: <i>оприлюднити рецензії на сайті, дати посилання у тексті ОП.</i>
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	✓ Так, відповідає вимогам НРК. Немає стандарту ВО.
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	✓ Так .
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ так; Підсумкова атестація відбувається у формі комплексного іспиту з біології, здоров'я людини, методики навчання біології, педагогіки та психології. Крім того, в ОП 2025 введено кваліфікаційну роботу замість курсової – оскільки це підсумкова робота бакалавра, варто внести інформацію про неї у рубрику про підсумкову атестацію. ✓ Ні ✓ Рекомендації: <i>оновити рубрику про підсумкову атестацію відповідно до умов присвоєння</i>

		<i>професійної кваліфікації під час наступного оновлення ОП.</i>
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	✓ так
8.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства	✓ так
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	✓ Немає Стандарту ВО. ✓ ЗК, СК, ПРН співвідносяться з трудовими функціями та компетентностями Професійного стандарту. ✓ <i>Рекомендації: врахувати ЗК про доброчесність.</i>
10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	✓ Так ✓ Так
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	✓ так
12.	Чи обсяг вибіркового освітнього компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибіркового дисциплін	✓ Частково. У навчальному плані: ВК 9 і ВК 11 розраховані на 6 кредитів ЄКТС. Є невідповідності між ВК у навчальному плані та каталозі ВК, представленою на сайті. У каталозі є ВК з різною кількістю кредитів (у т.ч. і для 2 курсу, який іде за оновленим навчальним планом). Немає наскрізного каталогу, на один ВК запропоновано по 3 дисципліни для вибору. Нумерація ВК у каталозі та ОП не збігається. ✓ Ні (на сайті є каталог ВК ОП) ✓ рекомендації: <i>уніфікувати каталог ОП, дати посилання на каталог у тексті ОП</i>
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ так;
14.	(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	✓ Ні ✓ <i>Рекомендація: під час наступного оновлення ОП розробити матрицю відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей.</i>
15.	Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план;	✓ так, ✓ так

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>таблиця пропозицій при оновленні ОП</i> ✓ <i>діючі робочі програми освітніх компонентів</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ так ✓ так, не для всі робочих програм оновлені титулки. ✓ <i>Рекомендації: На сайті Інституту (Студенту – Навчання – Освітні програми) варто зробити перепосилання на сторінку ОП на сайті кафедри, оскільки зараз там застаріла інформація.</i>
16.	<p style="text-align: center;">Загальний висновок</p>	<p>Потребує донаповнення сторінка ОП на сайті факультету. У тексті ОП є поодинокі технічні огріхи (двічі продубльовано титульну сторінку, <i>державна атестація</i> замість <i>підсумкова</i>, <i>державний іспит</i> замість <i>кваліфікаційний</i>, галузь знань 01 тощо). Потребує перегляду каталог ВК.</p> <p>ОП Середня освіта (біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти містить усі необхідні елементи й відповідає стандарту професійному стандарту «Викладач ЗЗСО» та вимогам до укладання освітніх програм, зафіксованих у п.2. «Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (2024 р.).</p>

18.12.2025

Галина АРТЕМЕНКО

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Киселиці Оксани Миколаївни, канд.пед.наук, доцента, доцента кафедри теорії та методики фізичної культури, заступника декана з освітньої діяльності факультету фізичної культури, спорту та реабілітації
прізвище, ім'я, по-батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол №7 від 23 червня 2025 р.)

Назва ОПП «Біологія»

Спеціальність E1 Біологія та біохімія

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Галузь знань E Природничі науки, математика та статистика

Інститут біології, біохімії та біоресурсів

№ з/п	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	<p>✓ Так.</p> <p><u>Склад проєктної групи:</u></p> <ol style="list-style-type: none">ХУДА Лідія Вікторівна, доцент кафедри біохімії та біотехнології, <i>гарант програми;</i>МАРЧЕНКО Михайло Маркович, професор кафедри біохімії та біотехнології;КОПИЛЬЧУК Галина Петрівна, професор кафедри біохімії та біотехнології.ВОЛКОВ Роман Анатолійович, професор, завідувач кафедри молекулярної генетики та біотехнології.ЯЗЛОВИЦЬКА Людмила Степанівна, доцент кафедри молекулярної генетики та біотехнології <p>✓ Стан оновлення інформації про членів проєктної групи (з урахуванням терміну за 5 останніх років): ОП затверджена 28 квітня 2025 р. (протокол №5). Інформація про гаранта та членів проєктної групи вміщена у інформативній таблиці (https://surl.li/oldfjy).</p> <p>Стажування/підвищення кваліфікації у всіх члені проєктної групи оновлене (2022, 2023, 2024 рр.).</p> <p>Рекомендації: Члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ відповідають вимогам п. 35 Ліцензійних умов, за яким на <u>освітній програмі</u> мають викладати щонайменше <u>трьох штатних НПП</u>, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, <i>відповідну освітній програмі</i>).</p> <p>Проте:</p> <ol style="list-style-type: none">вилучити з переліку членів проєктної групи публікації 2020 року;розташувати інформаційну таблицю про гаранта та членів проєктної групи у кінці ОПІ;у відомостях про підвищення кваліфікації викладача вказати у всіх членів проєктної групи кількість кредитів.

2.	Чи включено до складу проектної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	<p>✓ Так. До складу проектної групи входить <u>1 представник від роботодавців</u>:</p> <p>1. ПАСАЙЛЮК Марія Василівна, заступник директора з наукової роботи Національного природного парку «Гуцульщина»;</p> <p>2. ШЕВЧУК Христина Сергіївна, здобувачка вищої освіти за ОП «Біологія» спеціальності «Біологія та біохімія» (https://surl.li/oldfjy).</p> <p>Рекомендації: бажано вказувати рік вступу здобувачки вищої освіти, яка входить до складу проектної групи.</p>
3.	Чи наявні рецензії на ОП?	✓ Так. На сайті наявні 6 рецензій та відгуків.
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (у разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)?	<p>✓ Так. Кваліфікація: бакалавр – відповідає Стандарту ВО. Спеціальність: Е1 «Біологія та біохімія» – відповідає. Назва ОПП: «Біологія» – коректна, не суперечить предметній області. Предметна область: біологічні системи, методи дослідження, аналіз та інтерпретація даних – відповідає Стандарту. НРК: 7 рівень – узгоджено.</p>
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)?	✓ Ні. Професійний Стандарт спеціальності відсутній.
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ Ні. Умови присвоєння професійної кваліфікації в межах освітньо-професійної програми не визначаються, оскільки професійна кваліфікація за даною ОП не присвоюється.
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)?	<p>✓ Так. Мета ОПП відповідає Місії та Стратегії розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (ЧНУ).</p> <p>Рекомендації: мету ОПП доцільно трохи спростити й «приземлити», щоб вона чітко відповідала кваліфікаційному рівню бакалавра (а не магістра).</p>
8.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства?	<p>✓ Так. Обсяг ОПП та тривалість навчання відповідають вимогам законодавства України та Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня. Загальний обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» для бакалаврського рівня вищої освіти. Тривалість навчання складає 3 роки 10 місяців. Обов'язкова складова ОП становить 177 кредитів ЄКТС, що забезпечує формування інтегральної, загальних і фахових компетентностей відповідно до Стандарту ВО. Вибіркова складова становить 63 кредити ЄКТС, що перевищує мінімально встановлений законодавством обсяг (не</p>

		<p>менше 25 % загального обсягу ОП) та забезпечує реалізацію права здобувачів вищої освіти на індивідуальну освітню траєкторію.</p> <p>Практична підготовка реалізується через навчальні, науково-виробничу та переддипломну практики загальним обсягом 25 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту ВО та спрямована на формування професійних умінь і навичок.</p> <p>Підсумкова атестація здійснюється у формі публічного захисту випускної кваліфікаційної роботи обсягом 6 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти.</p> <p>Рекомендується надалі розширювати каталог вибіркового дисциплін за рахунок сучасних міждисциплінарних курсів, що сприятиме формуванню індивідуальних освітніх траєкторій та підвищенню конкурентоспроможності випускників.</p>
9.	<p>Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП?</p>	<p>✓ Так.</p> <p>Компетентності (загальні, фахові) та програмні результати навчання, визначені в ОПП «Біологія», відповідають вимогам Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія».</p> <p>Інтегральна компетентність ОП сформульована відповідно до Стандарту ВО та відображає здатність здобувачів розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології в умовах комплексності та невизначеності.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК01–ЗК11) та фахові компетентності спеціальності (ФК01–ФК10) повністю узгоджуються з переліком компетентностей, визначених Стандартом ВО.</p> <p>Додаткові фахові компетентності та програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти (ФК11–ФК12, ПР25–ПР26), не суперечать вимогам Стандарту, розширюють та поглиблюють предметну область освітньої програми з урахуванням її профілю та сучасних потреб підготовки фахівців у галузі біології та біохімії.</p> <p>Програмні результати навчання (ПР01–ПР24) забезпечують досягнення відповідних загальних і фахових компетентностей та повною мірою відповідають результатам навчання, визначеним Стандартом вищої освіти.</p>
10.	<p>Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО?</p>	<p>✓ Так.</p> <p>ОПП поділяється на два основних типи компонентів:</p> <p>Обов'язкові компоненти (ОК): навчальні дисципліни, курсові роботи, практики та інші елементи обсягом – 177 кредитів (ECTS) – 73,75% від загального обсягу програми.</p> <p>Вибіркові компоненти (ВК): дисципліни, які студенти можуть обирати зі списку, наданого інститутом або університетом обсягом 63 кредити (ECTS) – що складає 26,25% від загального обсягу програми.</p> <p>може вважатися досить збалансованим. Вибіркові компоненти дають студентам свободу вибору, зберігаючи при цьому достатньо обов'язкових дисциплін для забезпечення належної підготовки.</p>

		Рекомендації: доцільно періодично переглядати фахові компетентності та програмні результати навчання з урахуванням сучасних досягнень біологічних та біохімічних наук, розвитку міждисциплінарних напрямів та потреб ринку праці
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів?	✓ Так. Рекомендації: розмістити на сайті силабуси, робочі та наскрізну програми практик (<i>наразі на сайті наявні 2 з 4 робочих програм практик та відсутня наскрізна програма</i>).
12.	Чи осяг вибіркового освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ)? Чи подано в ОП посилання на каталоги вибіркового дисциплін?	✓ Так. Обсяг вибіркового дисциплін становить 3 кредити. Посилань безпосередньо в самій ОПП на каталог немає, проте на сайті факультету на 2025-2026 н.р. він наявний. Рекомендації: Каталог вибіркового освітніх компонентів виглядає досить збалансованим, проте можна збільшити можливості для спеціалізації, зокрема в новітніх напрямках, таких як біоінформатика, генетична інженерія, екологія, а також розвивати міждисциплінарні курси.
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами?	✓ Так.
14.	(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/професійних компетентностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)?	✓ Ні. Присвоєння професійної кваліфікації в ОП не передбачено.
15.	Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів	✓ остання редакція ОП – так ; ✓ навчальний план – так ; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП – так ; ✓ з 39 обов'язкових робочих програм освітніх компонентів – наявних на сайті 29 робочих програм та 26 силабусів, з 12 вибіркового – 9 робочих програм та 26 силабусів. Рекомендації: розмістити затверджені відповідним чином діючі робочі програми освітніх компонент.
16.	Загальний висновок	Рекомендації та побажання: 1) вилучити з переліку членів проєктної групи публікації 2020 року; 2) розташувати інформаційну таблицю про гаранта та членів проєктної групи у кінці ОПП; 3) у відомостях про підвищення кваліфікації викладача вказати у всіх членів проєктної групи кількість кредитів; 4) до п.7: доцільно трохи спростити мету ОПП , щоб вона чітко відповідала кваліфікаційному рівню бакалавра ;

- 5) щодо п. 8 пропонуємо надалі розширювати каталог вибіркових дисциплін за рахунок сучасних міждисциплінарних курсів, що сприятиме формуванню індивідуальних освітніх траєкторій та підвищенню конкурентоспроможності випускників;
- 6) до п. 9: доцільно періодично переглядати фахові компетентності та програмні результати навчання з урахуванням сучасних досягнень біологічних та біохімічних наук, розвитку міждисциплінарних напрямів та потреб ринку праці;
- 7) до п. 11: розмістити на сайті силабуси, робочі та наскрізну програми практик (*наразі на сайті наявні 2 з 4 робочих програм практик та відсутня наскрізна програма*);
- 8) до п. 12: каталог вибіркових освітніх компонентів виглядає досить збалансованим, проте можна збільшити можливості для спеціалізації, зокрема в новітніх напрямках, таких як біоінформатика, генетична інженерія, екологія, а також розвивати міждисциплінарні курси;
- 9) до п. 15: розмістити затверджені відповідним чином діючі робочі програми освітніх компонент.

Загалом Програма виглядає добре структурованою, але завжди є простір для її вдосконалення. Рекомендації орієнтовані на розширення можливостей для студентів, інтеграцію сучасних технологій, підвищення практичної орієнтованості та збільшення міждисциплінарності.

17.12.2025 р.
дата

підпис

Оксана КИСЕЛИЦЯ
прізвище та ім'я експерта

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Колтунович Тетяни Анатоліївни, доцента кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидата психологічних наук, доцента
прізвище, ім'я, по-батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол №7 від 23 червня 2025 р.)

Назва ОП Хімія

Спеціальність Е 3 Хімія, галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

Гарант ОП Юрій Богданович ХАЛАНКА

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	<ul style="list-style-type: none">✓ так: члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ відповідають вимогам п.35 Ліцензійних умов✓ стан оновлення інформації про членів проєктної групи (з урахуванням терміну за 5 останніх років): інформація про членів проєктної групи не оновлена✓ рекомендації:<ul style="list-style-type: none">– оновити інформацію про публікації членів проєктної групи (видалити публікації за 2017-2020рр.);– визначити в таблиці пункти, за якими члени проєктної групи відповідають п.38 Ліцензійних умов (надана в табл. інформація не дозволяє зрозуміти відповідність НПП п.38 Ліцензійних умов).
2.	Чи включено до складу проєктної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	<ul style="list-style-type: none">✓ так: до складу проєктної групи включено – представника з числа здобувачів освіти Анастасію ПЯСЕЦЬКУ; – роботодавців: директора ТОВ “Дунау леб. Україна” Володимира Пашка та завідувача лабораторії АТ “Укртрансгаз” Андріану Левицьку;✓ рекомендації:<ul style="list-style-type: none">– ввести до складу проєктної групи випускника цієї ОПШ; подати; подати більш розгорнуту інформацію про здобувача освіти (рік навчання, публікації тощо).
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	<ul style="list-style-type: none">✓ ні: рецензії на сайті відсутні✓ рекомендації:<ul style="list-style-type: none">– помістити рецензії на сайт, зазначити інформацію про рецензії та відгуки у передмові до ОПШ.
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікації)	<ul style="list-style-type: none">✓ так: ОП (освітня кваліфікація та предметна область) відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 102 Хімія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України №563 від 24.04.2019 р.);✓ рекомендації:<ul style="list-style-type: none">– проаналізувати придатність до працевлаштування випускників.
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	<ul style="list-style-type: none">✓ ні: професійний стандарт відсутній✓ рекомендації: -
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП?	<ul style="list-style-type: none">✓ ні, за ОП не передбачено присвоєння професійної кваліфікації;✓ рекомендації: -

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
	<i>(Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)</i>	
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету <i>(наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)</i>	<p>✓ так: мета ОП відповідає Місії та стратегії Університету;</p> <p>✓ рекомендації: – уточнити ключові акценти, щоб вони відображали практичну, дослідницьку та ціннісну складові підготовки фахівця, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми хімії.</p>
8.	Чи відповідає обсяг ОП <i>(обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка)</i> та тривалість навчання вимогам законодавства	<p>✓ так: обсяг ОП (240 кредитів) і тривалість навчання (3 р. 10 міс.) відповідають вимогам законодавства</p> <p>✓ рекомендації –</p>
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО <i>(за наявності)</i> Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	<p>✓ так: компетентності та результати навчання, визначені в ОП, відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 102 Хімія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України №563 від 24.04.2019 р.);</p> <p>✓ рекомендації: – розділити в переліку ФК та ПРН ті, що визначені стандартом вищої освіти і ті, які визначені ЗВО; – проаналізувати доцільність виділення ЗК 14, ЗК 15, як визначених ЗВО, оскільки вони дублюють ЗК Стандарту, Змінити нумерацію ЗК 16 на ЗК 14 (відповідно до п.33 Наказу №842 від 13.06.2024 р. “Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти”)</p>
10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	<p>✓ так: освітні компоненти поділено на обов'язкові (73,75%) та вибіркові (26,25%). Їх обсяг відповідає вимогам Стандарту ВО за спеціальністю 102 Хімія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України №563 від 24.04.2019 р.);</p> <p>✓ рекомендації –</p>
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	<p>✓ так: Практична підготовка включена до обов'язкових компонентів (12 кредитів 6,8%).</p> <p>✓ рекомендації: –</p>
12.	Чи обсяг вибіркового освітнього компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибіркового дисциплін	<p>✓ так: обсяг всіх ВК складає 3 кредити;</p> <p>✓ рекомендації: – в таблиці “Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність” <i>висвітлити вибіркові компоненти</i> згідно “Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича” (Протокол №7 від 23.06.2025 р.) (ВК 1. Вибіркова дисципліна 1); – назву ОК “Дипломовання” змінити на “Кваліфікаційна робота”, форму контролю “залік” – на захист; – внести до переліку вибіркового дисциплін ВК 1 Базова загальнонавчальна підготовка (теоретична підготовка); – внести до переліку обов'язкових компонентів підсумкову атестацію (атестаційний екзамен з хімії) без зазначення кількості кредитів. – вилучити зазначення семестрів біля назв ОК; – подати назви каталогів вибіркового дисциплін та покликання на них під таблицею “Перелік компонентів ОПП та їх логічна послідовність” (загальноуніверситетський каталог дисциплін, каталог інституту та каталог спеціальності).; – упорядкувати структурно-логічну схему, оскільки наявна не відображає структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін</p>
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	<p>✓ так: у матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами;</p> <p>✓ зауваження: – ЗК3, ЗК 6, P02, P06, P12, P13, P24 забезпечується тільки однією дисципліною, тому є ризик їх несформованості.</p>

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
		<p>✓ рекомендації: – переглянути та доповнити перелік ОК, які забезпечують формування ЗК3, ЗК 6, P02, P06, P12, P13, P24 ; привести у відповідність аббревіатури ОК (у матриці вказано ЗПО1, ППО1 тощо).</p>
14.	<p>(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)</p>	<p>✓ ні: оскільки профстандарт відсутній. ✓ рекомендації: –</p>
15.	<p>Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів</p>	<p>✓ остання редакція ОП наявна на сайті кафедри (https://chemistry.chnu.edu.ua/media/xhiplqir/e3-chem-last-edition-2025.pdf); ✓ на сайті кафедри відсутні: навчальний план 2025-2026 н.р.; таблиця пропозицій при оновленні ОП 2025 р. (сайт на етапі оновлення); ✓ діючі робочі програми та силабуси освітніх компонентів на сайті наявні, однак не відповідають вимогам. ✓ рекомендації: – привести у відповідність до методичних рекомендацій силабуси та робочі програми, викласти вищезазначені документи на сайт.</p>
16.	<p>Загальний висновок</p>	<p>ОПП «Хімія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 102 Хімія та вимогам чинного законодавства. Програма має чітку структуру, збалансоване співвідношення обов'язкових (73,75%) та вибіркових (26,25%) компонентів, залучає до розробки представників роботодавців і здобувача освіти.</p> <p>Разом з тим, програма потребує суттєвого технічного та змістовного доопрацювання в частині оновлення інформації про проектну групу, публікації рецензій, таблиці змін, результатів громадських обговорень на сайті, приведення силабусів і робочих програм у відповідність до методичних рекомендацій і коригування структурно-логічної схеми. Особливу увагу слід приділити усуненню ризиків несформованості окремих компетентностей та результатів навчання, які наразі забезпечуються лише однією дисципліною.</p> <p>Позитивні сторони:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повна відповідність обсягу (240 кредитів), тривалості навчання та предметної області Стандарту ВО та Національній рамці кваліфікацій. 2. До проектної групи включено як представника здобувачів, так і роботодавців (ТОВ «Дунау леб. Україна», АТ «Укртрансгаз»), що сприяє практичній орієнтованості навчання. 3. Обов'язкова практична підготовка (12 кредитів) інтегрована в програму, що є критично важливим для фахівців природничого профілю. 4. Дотримано законодавчу норму щодо вибіркових компонентів (понад 25%), що забезпечує індивідуальну освітню траєкторію студента. 5. Основний документ ОПП оприлюднений у вільному доступі на сайті кафедри. <p>Зауваження та рекомендації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дані про публікації членів проектної групи не оновлювалися понад 5 років (наявні публікації за 2017-2020 рр.). 2. На сайті відсутні зовнішні рецензії та відгуки на ОПП, таблиці змін, навчальний план на 2025-2026 н.р.. 3. Ряд ключових загальних компетентностей та результатів навчання (ЗК3, ЗК6, P02, P06 та ін.) забезпечуються лише одним освітнім компонентом, що створює ризик їх недосягнення студентами.

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
		<ol style="list-style-type: none">4. Наявна структурно-логічна схема не відображає реальної послідовності вивчення дисциплін.5. Робочі програми та силабуси потребують перегляду через невідповідність актуальним методичним рекомендаціям.6. У складі проектної групи бракує випускників програми, що важливо для оцінки якості підготовки з погляду кар'єрного зростання.7. Привести усі розділи ОПП відповідно до "Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича" (Протокол №7 від 23.06.2025 р.)

19.12.2025 р.
дата

підпис

КОЛТУНОВИЧ Тетяна
прізвище та ім'я експерта

ВИСНОВОК
експерта Науково-методичної ради ЧНУ
Андрусяк Наталі Степанівни
заступниці декана географічного факультету,
доцента кафедри географії та менеджменту туризму

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол № від червня 2025 р.)

Назва ОП «Практична психологія»

Спеціальність «Психологія»

Освітній рівень другий (бакалаврський)

Факультет «Педагогіки, психології та соціальної роботи»

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
17.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	✓ стан оновлення інформації про членів проєктної групи так відповідають (<i>інформація в таблиці щодо членів проєктної групи потребує оновлення</i>)
18.	Чи включено до складу проєктної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	✓ так;
19.	Чи наявні рецензії на ОП ?	✓ <i>Ні, не представлені на сайті, представлені на сайті.</i>
20.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	✓ так
21.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	Професійний стандарт відсутній
22.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ ні;
23.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	✓ Так, частково (<i>рекомендовано узгодити зі стратегією Університету</i>)

24.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства	✓ так
25.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	✓ так
26.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	✓ так
27.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	✓ так
	Чи осяг вибіркових освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибіркових дисциплін	✓ так
29.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ так (рекомендовано матрицю відповідності та структурно-логічну схему привести у відповідність)
30.	(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	✓ -
31.	Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів	✓ остання редакція та навчальний план ✓ не оприлюднена на сайті факультету ✓ відсутня інформація про перегляди ОП та таблиця змін ✓ особливу увагу варто звернути на робочі програми представлені на сайті (оновити відповідно до методичних рекомендацій НМР)
32.	Загальний висновок	ОПП «Практична психологія» на стадії перегляду та доопрацювання. Рекомендовано оприлюднити актуальну інформацію на сайті факультету: нову редакцію ОП, результати обговорення ОПП, опитування здобувачів та стейкхолдерів, навчальні та робочі плани, результати вибору дисциплін, особливості практичної підготовки.

18.12.2025 р.
дата

підпис

прізвище та ім'я експерта

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Никифорак Ірини Іванівни, к.е.н., доцентки кафедри обліку, аналізу і аудиту,
заступниці декана економічного факультету з освітньої діяльності

прізвище, ім'я, по-батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол №7 від 23 червня 2025 р.)

Назва ОП Соціальна психологія

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Факультет/н.-н. інститут факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
кафедра психології

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проектної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	<ul style="list-style-type: none">✓ Андреева Я.Ф., к.психол. наук, доц., завідувачка кафедри психології✓ Члени проектної групи: Поліщук Оксана Миколаївна, кандидат психол. наук, доцентка кафедри психології Чаплак Ян Васильович кандидат психол. наук, доцент кафедри психології Гайсонюк Наталія Артемівна, кандидат психол. наук, асистент кафедри психології✓ наявна інформація про членів проектної групи за 5 останніх років. Усі НПП проектної групи відповідають п.35 Ліцензійних умов, проте не всі члени проектної групи відповідають п.37 щодо наявності 5 публікацій
2.	Чи включено до складу проектної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	<ul style="list-style-type: none">✓ До складу проектної групи включено 2 стейкхолдерів: Софійчук О.В., практична психологиня ВПУ №3; Пелецький К., здобувач 3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	<ul style="list-style-type: none">✓ наявні 2 рецензії та 2 відгуки (для ОП «Соціальна психологія управління» за старим шифром спеціальності)✓ доповнити рецензії на ОП 2025 року за новим шифром спеціальностей
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	<ul style="list-style-type: none">✓ ОП відповідає СВО 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затв. Наказом МОНУ №565 від 24.04.2019 року із врахуванням змін✓ Термін дії сертифікату МОНУ НД №2588425 до 1.07.2027 р.

5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Професійний Стандарт «Практичний психолог (соціальна сфера)», затв. Наказом Мінекономіки №211 від 3.02.2021 р.; ✓ Зміст Професійного стандарту не врахований у змісті ОП
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ не передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	✓ мета ОП <i>опосередковано</i> відповідає місії та стратегії ЧНУ, тому рекомендовано чіткіше сформулювати таку відповідність
8.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Обсяг ОП 240 кредитів; ✓ Тривалість навчання 3 роки 10 місяців
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	✓ компетентності та результати навчання відповідають СВО, їх перелік доповнено СК 12-13 та ПРН 19-20 для посилення унікальності ОП
10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	Обов'язкові компоненти – 177 кредитів (73,75%) Вибіркові компоненти – 63 кредити (26,25%)
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	<p>передбачено проходження чотирьох практик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчальну ознайомлювальну практику на 4 кредитів (1 д/т 2 сем); - навчальну психологічну практику на 5 кредитів (1 д/т 3 сем); - навчальну психологічно-психологічну практику на 6 кредитів (3 тижні 5 сем); - виробничу консультативну практику на 6 кредитів (4 тижні 8 сем). <p>Бажано <i>привести у відповідність</i> кількість тижнів та кредитів на проходження виробничих практик</p>
12.	Чи обсяг вибірових освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін	<ul style="list-style-type: none"> ✓ передбачено ВК 1-21 по 3 кредити; ✓ наявне посилання на загальноуніверситетський та факультетський каталоги вибірових НД, зазначено перелік НД з каталогу спеціальності
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ усі ЗК, СК та ПРН в ОП забезпечені 41 обов'язковими освітніми компонентами
14.	(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності	✓ <i>Не передбачено присвоєння професійної кваліфікації, хоча існує Професійний Стандарт «Практичний психолог (соціальна сфера)», затв. Наказом Мінекономіки №211 від 3.02.2021 р.;</i>

	змісту трудових функцій/ професійних компетностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	
15.	<p>Чи оприлюднено у вільному доступі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ оприлюднена остання редакція ОП 2025 року; ✓ оприлюднені таблиці змін при оновленні ОП; ✓ оприлюднені навчальні плани; ✓ потрібно розмістити та оновити на сайті робочі програми за діючими вимогами ЧНУ (наявні лише 18 з 41 РП) та встановити відповідність між ЗК, СК та ПРН в робочих програмах та освітній програмі.
16.	Загальний висновок	<p>Рекомендації:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Розмістити та оновити на сайті робочі програми для освітніх компонент ОП 2025 року ✓ Оновити рецензії на ОП 2025 року за новим шифром спеціальностей ✓ Врахувати зміст Професійного стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)» для професії 2445.2 «Психолог» Національним класифікатором України ДК 003:2010) для присвоєння професійної кваліфікації ✓ Посилити публікаційну активність викладачів групи забезпечення для відповідності п.37 Ліцензійних умов

18.12.2025

дата

 підпис

Ірина НИКИФОРУК

прізвище та ім'я експерта

ВИСНОВОК
експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Коропатніцька Тетяна Петрівна, заступник декана з навчально-методичної роботи
кандидат філологічних наук, доцент

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол № від червня 2025 р.)

Назва ОПП «Середня освіта (Музичне мистецтво)»

Спеціальність А4.13 «Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)»

Освітній рівень першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проектної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	<p>✓ так;</p> <p>✓ До складу групи входять 4 кандидати наук, доценти, що забезпечує високий рівень фаховості</p> <p>Софроній Зоя Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музики, керівник проектної групи;</p> <p>2. Лісовий Вадим Анатолійович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри музики;</p> <p>3. Чурикова-Кушнір Ольга Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри музики;</p> <p>4. Боднарук Ірина Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музики;</p> <p>✓ стан оновлення інформації про членів проектної групи (з урахуванням терміну за 5 останніх років);</p> <p>Протягом останніх 5 років (2020–2025) члени групи демонструють високу публікаційну активність у виданнях Scopus та Web of Science, а також системне підвищення кваліфікації, зокрема за кордоном (Латвія, Румунія, Молдова)</p>
2.	Чи включено до складу проектної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	<p>✓ Так</p> <p>До складу проектної групи входять:</p> <p>1 представник від стейкхолдерів:</p> <p>Зубчук Алла Іванівна – вчитель музичного мистецтва Ліцею № 10 м. Чернівці, асистент кафедри музики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (стейкхолдер);</p> <p>1 представник від здобувачів:</p> <p>Допіра Олександра Андріївна – здобувач вищої освіти 2 курсу кафедри музики спеціальності А 4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво).</p> <p>Участь Зубчук А. І., яка є «Відмінником освіти України», дозволяє врахувати практичні запити сучасної школи (НУШ)</p>
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	<p>✓ Так</p> <p>В ОПП є інфо про 2 рецензії від академічної спільноти, 2 рецензії від стейкхолдерів, 1 рецензію від випускника</p>

		Рекомендація: Інтегрувати в текст ОПП прямі гіперпосилання на скан-копії опублікованих на сайті рецензії. Це забезпечить прозорість процедури розробки програми та дозволить експертній групі й іншим стейкхолдерам миттєво перейти до оригіналів документів.
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	✓ так; Для спеціальності <u><i>A4.13 «Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)»</i></u> на даний момент Стандарт відсутній. Оскільки офіційно затверджений стандарт для спец. 014.13 на момент розробки був відсутній, програма базується на Проекті стандарту ВО 2024 року та НРК (6 рівень) Програма чітко наслідує структуру Проекту стандарту 014 Середня освіта, зокрема в частині загальних (ЗК1–ЗК11) та фахових компетентностей (ФК1–ФК12)
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	✓ Частково Професійний Стандарт « Вчитель закладу загальної середньої освіти » враховано частково. В ОПП згадується Професійний стандарт, але його інтеграція потребує поглиблення https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity Рекомендації Професійний стандарт вчителя (наказ МОН 2024 р.) виділяє 5 основних трудових функцій: А (Навчання), Б (Партнерство), В (Безпечне середовище), Г (Управління освітнім процесом) та Д (Професійний розвиток) . ОПП має бути чіткіше адаптована під ці функції.
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ Так Про це зазначено в підпункті 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти, а саме, що присвоюється професійна кваліфікація «Вчитель музичного мистецтва. Вчитель мистецтва» . Однак в ОП не визначено умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації Рекомендації Відповідно до Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича від 23 червня 2025 р (https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-prysvoiennia-profesiinykh-kvalifikatsii-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/) потрібно прописати умови та процедуру присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації ✓
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	✓ так; Мета ОПП повністю відповідає Місії та Стратегічному плану розвитку ЧНУ на 2025–2029 роки. Вона транслює загальноуніверситетські принципи (інновативність, конкурентоспроможність, партнерство) у специфічну площину мистецької та музично-педагогічної освіти, оскільки зазначено, що вона орієнтується на: підготовку високопрофесійних конкурентоспроможних фахівців у галузі музичної освіти та мистецтва до роботи у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, здатних

		активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, володіти загальними і фаховими компетентностями, цифровими технологіями, методами організації творчого пошуку у професійній діяльності, прагнути до особистісного саморозвитку і професійного зростання з урахуванням процесів модернізації сучасної освіти та регіональних потреб. знань, мають розвинені філософські та мовні компетентності.
8.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства	✓ Так Обсяг – 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців. Обсяг обов'язкових компонент становить 73,75% (177 кредитів ЄКТС) від загального обсягу ОП (240 кредитів): практична підготовка – 13,3% (32 кредити ЄКТС); обсяг вибірових компонент становить 26,25% (63 кредити ЄКТС). Практична підготовка – 32 кредити
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	✓ Так; Перелік ПРН (20 пунктів) охоплює як загальнопедагогічні, так і специфічні музичні навички (ПРН 11 – володіння інструментом, співом, диригуванням). Для посилення унікальності ОПП введено регіональний компонент (використання музичної спадщини Буковини) у ФК 10 та ПРН 13.
10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	✓ Так Перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Обсяг обов'язкових компонент становить 73,75% (177 кредитів ЄКТС) від загального обсягу ОП (240 кредитів): практична підготовка – 13,3% (32 кредити ЄКТС); обсяг вибірових компонент становить 26,25% (63 кредити ЄКТС).
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	✓ Так Практична підготовка включена до обов'язкових компонентів освітньої програми відповідно до вимог. Вона становить 32 кредити
12.	Чи обсяг вибірових освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін	✓ Так Дотримано норму ЧНУ щодо обсягу кожної вибіркової дисципліни у 3 кредити В ОП є посилання на каталоги вибірових дисциплін. (загальноуніверситетський, факультетський та кафедральний)
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ Так; Загалом у матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами програми, що уможливорює сформування відповідних компетентностей здобувачів вищої освіти.
14.	(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	✓ так/ні; Професійна кваліфікація присвоюються. Про це згадано в підрозділі 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти, а саме, що присвоюється професійна кваліфікація «Вчитель музичного мистецтва. Вчитель мистецтва». Матриця відповідності змісту трудових функцій/

		<p>професійних компетностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК), що є суттєвим недоліком для програми, яка готує вчителів</p> <p>Рекомендації Відповідно до Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича від 23 червня 2025 р (https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-prysvoiennia-profesiinykh-kvalifikatsii-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/) у зміст Освітньої програми, за якою передбачено присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) повинно бути імплементовано зміст трудових функцій/професійних компетентностей відповідного Професійного стандарту, що є основою для розробки гарантом додаткової Матриці відповідності змісту трудових функцій/професійних компетностей (згідно Професійного стандарту) та змісту освітніх компонентів.</p>
15.	<p>Чи оприлюднено у вільному доступі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>остання редакція ОП;</i> ✓ <i>навчальний план;</i> ✓ <i>таблиця пропозицій при оновленні ОП</i> ✓ <i>діючі робочі програми освітніх компонентів</i> 	<p>✓ так;</p> <p>На сайті наявні: Всі редакції ОПП Діючі робочі програми освітніх компонентів</p> <p>На даний момент відсутні: Навчальні та робочі плани – Таблиця пропозицій для оновлення ОП Діючі робочі програми освітніх компонентів</p> <p>Рекомендації: Доцільно створити окрему вебсторінку для цієї освітньої програми, на якій будуть зручно та системно розміщені всі необхідні матеріали з вільним доступом для користувачів.</p>
16.	<p>Загальний висновок</p>	<p>Освітньо-професійна програма характеризується потужним кадровим потенціалом та чітко визначеною мистецькою спрямованістю. З метою подальшого підвищення якості підготовки фахівців та приведення документації у відповідність до актуальних нормативних вимог, рекомендується:</p> <p>1. Узгодження з професійними та державними стандартами</p> <ul style="list-style-type: none"> • Синхронізація з Профстандартом: Привести програмні результати навчання (ПРН) та компетентності у відповідність до трудових функцій, визначених у Професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024 р.). Це забезпечить актуальність кваліфікації випускника на сучасному ринку праці. • Матриця відповідності: Розробити та інтегрувати в текст ОПП додаткову Матрицю відповідності змісту трудових функцій/професійних компетентностей (згідно Професійного стандарту) та змісту освітніх компонентів. • Кореляція з Проєктом СВО: Вписати в ОПП положення про те, що зміст програми корелює із проєктом Стандарту ВО 014.13 (редакція 2024 р.). Це підтвердить прогностичну стійкість програми до моменту офіційного затвердження Стандарту.

2. Забезпечення прозорості та публічності

- **Відновлення веб-ресурсу:** Забезпечити працездатність офіційної сторінки ОПП (Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми, яка зазначена в ОПП не спрацьовує, термін дії хостингу закінчився). Несправне посилання в тексті ОПП є критичним зауваженням при акредитації.
- **Оприлюднення документів:** Розмістити на сайті повний пакет супровідної документації:
 - Актуальний навчальний план;
 - Результати опитувань стейкхолдерів та звіти про їх врахування;
 - Додати в текст ОПП прямі гіперпосилання на оригінали рецензій.

Доцільно створити окрему вебсторінку для цієї освітньої програми, на якій будуть зручно та системно розміщені всі необхідні матеріали з вільним доступом для користувачів.

Необхідно обговорити в робочій групі та на кафедрі, чи виділяти на комплексний кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін 2 кредити.

17.12.2025

дата

підпис

Тетяна КОРОПАТНИЦЬКА

прізвище та ім'я експерта

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Яценюк Галина Миколаївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, заступник декана факультету історії, політології та міжнародних відносин
прізвище, ім'я, по-батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол № від червня 2025 р.)

Назва ОП Середня освіта (Географія)

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Географічний факультет

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	<p>✓ так; До складу проєктної групи входять: До складу проєктної групи входять: <i>ЧУБРЕЙ Олександра Степанівна</i> – доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04, професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту (<i>гарант програми</i>); <i>ХОЛЯВЧУК Дарія Іванівна</i> – кандидат географічних наук, доцентка кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії; <i>ХОДАН Галина Дмитрівна</i> - кандидат географічних наук, асистентка кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії; <i>ЄМЧУК Тетяна Володимирівна</i> - кандидат географічних наук, асистентка кафедри економічної географії та екологічного менеджменту;</p> <p>✓ стан оновлення інформації про членів проєктної групи (з урахуванням терміну за 5 останніх років); - у програмі спостерігається оновлення інформації про членів проєктної групи, їх публікаційна активність та сертифікати про підвищення кваліфікації відображені включно з 2024 р.</p> <p>✓ рекомендації (<i>за потреби</i>) вилучити в окремих членів робочої групи публікації та сертифікати за 2019-2020 рр.</p>
2.	Чи включено до складу проєктної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	<p>✓ Так До складу проєктної групи включено 1 представника від роботодавців і 1 здобувачку вищої освіти: <u>Представники роботодавців:</u> <i>КУРИШ Наталія Костянтинівна</i> - заступник директора з навчальної роботи Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, кандидат педагогічних наук</p>

		<p><u>Здобувачка освіти:</u> ДІДУС Евеліна Юріївна - здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.07 «Середня освіта (Географія)» ОП «Географія».</p> <p><u>Рекомендації:</u></p>
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	<p>✓ так; В ОПП вказано, про те що є 5 рецензій: 2 від представників академічної спільноти, 2 від роботодавців і 1 від здобувачів. Однак самі рецензії на сайті відсутні, в ОПП посилянь на рецензії теж немає.</p> <p><u>Рекомендації:</u> Рекомендуємо розмістити рецензії на сайт, та надати на них посилання в ОПП</p>
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	<p>✓ Так; Стандарт спеціальності Середня освіта (за предметними спеціальностями) відсутній ОПП відповідає 6 рівню НРК про що вказано в структурі програми.</p> <p>✓ рекомендації (за потреби)</p>
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	<p>✓ так; - У змісті ОП враховано вимоги Професійного Стандарту, а саме конкретизовано назву Професійної кваліфікації, її рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій – вчитель-бакалавр (географія)</p> <p>✓ рекомендації (за потреби)</p>
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	<p>✓ так присвоєння професійної кваліфікації забезпечується відповідно діючому стандарту</p> <p>✓ рекомендації (за потреби) з метою врегулювання процедури присвоєння професійної кваліфікації варто описати умови її присвоєння та доповнити ОПП матрицями відповідності (визначених Стандартом) компетентностей дескрипторам НРК)</p>
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	<p>✓ Ні ; Мета ОП описана досить широко і не відповідає Місії та стратегії Університету, яка затверджена в 2024 р.</p> <p>✓ рекомендації (за потреби) Внести корективи в Мету ОПП та узгодити її з Місією та стратегією Університету</p>
8.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства	<p>✓ Так; Обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка), тривалість навчання повністю відповідають вимогам законодавства України та нормативним документам ЧНУ. Загальний обсяг ОП – 240 кредитів/7200 год.</p>

		<p>3 них 177 кредитів/5310 год – обов’язкові компоненти (73,75%)</p> <p>Практична складова 30 кредитів/90 годин (12,5%)</p> <p>Вибіркові компоненти 63 кредити/1890 годин (26,25%)</p> <p>✓ рекомендації (за потреби)</p>
9.	<p>Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності)</p> <p>Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП</p>	<p>✓ так;</p> <p>Стандарт спеціальності Середня освіта (за предметними спеціальностями) відсутній</p> <p>Наявні в ОПП ЗК, СК, ПРН відповідають Професійному стандарту «Вчителя закладу загальної середньої освіти» та НРК</p> <p>✓ рекомендації (за потреби)</p> <p>Рекомендуємо додати до ЗК: «Інклюзивну компетентність» «Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища» (Оскільки в ОП є ОК 27 «<u>Основи інклюзивної педагогіки в природничих науках</u>»).</p>
10.	<p>Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов’язкові та вибіркові</p> <p>Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО</p>	<p>✓ так;</p> <p>Відповідно до методичних рекомендацій щодо укладання ОПП перелік освітніх компонентів поділено на обов’язкові та вибіркові. Їх обсяг повністю відповідає нормативним документам ЗВО.</p> <p>Загальний обсяг ОП – 240 кредитів/7200 год.</p> <p>3 них 177 кредитів/5310 год – обов’язкові компоненти (73,75%)</p> <p>Вибіркові компоненти 63 кредити/1890 годин (26,25%)</p> <p>✓ рекомендації (за потреби)</p>
11.	<p>Чи практична підготовка включена до обов’язкових компонентів</p>	<p>✓ Так;</p> <p>Практична підготовка включена до обов’язкових компонентів освітньої програми відповідно до вимог нормативних документів та Концепції розвитку педагогічної освіти.</p> <p>Вона становить 30 кредитів/900 годин (12,5%)</p> <p>3 них:</p> <p>2 навчальних практики (професійно зорієнтовані та географічні) – 11,5 кредитів;</p> <p>2 виробничих практики (ознайомлювальна педагогічна та навчально-педагогічна) – 10,5 кредитів;</p> <p>2 курсових роботи – 6 кредитів;</p> <p>1 кваліфікаційна робота – 2 кредити</p> <p>Практична складова передбачає набуття практичних компетентностей у реальних умовах середньої школи.</p> <p>✓ рекомендації (за потреби)</p> <p>Розмістити на сайт актуальні робочі програми/силабуси практик</p>

12.	<p>Чи обсяг вибірових освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін</p>	<p>✓ Так; Всі вибірові компоненти мають 3 кредити, що відповідає нормативним документам ЧНУ</p> <p>✓ рекомендації (за потреби) Надати в ОПП посилання на каталог вибірових дисциплін факультету та загальноуніверситетський каталог Розмістити на сайт робочі програми/силабуси, які відповідають ОПП 2025 р.</p>
13.	<p>Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами</p>	<p>✓ Так; Загалом у матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами програми, що уможливорює сформування відповідних компетентностей здобувачів вищої освіти.</p> <p>✓ рекомендації (за потреби)</p>
14.	<p>(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)</p>	<p>✓ Ні; У поданій ОПП вказано, що присвоюється професійна кваліфікація, однак Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей відсутня</p> <p>✓ рекомендації (за потреби) доповнити ОПП відповідними матрицями</p>
15.	<p>Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів</p>	<p>✓ частково; На сайті кафедри наявні такі документи: Остання редакція ОП 2025 р. та проект https://geo.chnu.edu.ua/diialnist/spetsialnosti-ta-osvitni-prohramy/01407-serednia-osvita-heohrafiia/bakalavr/</p> <p>Робочі плани https://geo.chnu.edu.ua/diialnist/spetsialnosti-ta-osvitni-prohramy/01407-serednia-osvita-heohrafiia/bakalavr/navchalnyi-plan/</p> <p>Силабуси та робочі програми (частково, тільки для 1 курс, але теж не всі (8 з 12)) https://ecogeo.chnu.edu.ua/navchannia/bakalavrat/op-serednia-osvita-heohrafiia/robochi-prohramy-i-sylabusy/</p> <p>Таблиця пропозицій при оновленні ОПП 2025 р. відсутня.</p> <p>✓ рекомендації (за потреби) Розмістити на сайт Навчальний план який відповідає ОПП 2025 р. Впорядкувати Робочі програми та силабуси Додати на сайт таблицю пропозицій</p>

16.	<p style="text-align: center;">Загальний висновок</p>	<p>Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича за спеціальністю <i>A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) галузь знань А Освіта</i> оновлена відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (затвердженого наказом МОН № 1225 від 29.08.2025 р.), наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» від 13.06.2024р. № 842, розроблена проектною групою кафедри економічної географії та екологічного менеджменту та кафедри фізичної геоморфології та палеографії за участі стейкхолдерів та здобувачів закладу вищої освіти з урахуванням потреб ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності.</p> <p>Склад проектної групи відповідає вимогам п.35 Ліцензійних умов.</p> <p>Викладання на даній програмі забезпечують: професори, доктори наук, кандидати наук, доценти,</p> <p>Обсяг навчальних дисциплін відповідає Закону про освіту та Нормативним документам ЧНУ.</p> <p>Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)» здійснюється у формі атестаційного іспиту.</p> <p>На сайті кафедри розміщена основна інформація для здобувачів та викладачів.</p> <p>Рекомендації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Впорядкувати структуру ОПП відповідно до Положення про розробку освітніх програм ЧНУ https://www.chnu.edu.ua/media/f2gdcxe5/polozhennia-pro-rozroblennia-ta-realizatsiiu-osvitnikh-prohram-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-1.pdf 2. Вважаємо що не варто подавати дві інформаційні таблиці про членів робочої групи. Краще їх об'єднати і розмістити в кінці ОПП Вилучити в членів робочої групи публікації та сертифікати за 2019-2020 рр. 3. Розмістити рецензії на сайт та надати на них посилання в ОПП 4. З метою врегулювання процедури присвоєння професійної кваліфікації варто описати умови її присвоєння та доповнити ОПП матрицями відповідності (визначених Стандартом) компетентностей, дескрипторам НРК). 5. Внести корективи в Мету ОПП та узгодити її з Місією та стратегією Університету. 6. Рекомендуємо додати до наявних ЗК ще одну компетенцію, яка передбачена в Професійному
-----	--	---

стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №1225 від 29.08.2024

р., а саме:

Інклюзивну компетентність – «Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища» (Оскільки в ОП є ОК 27 «Основи інклюзивної педагогіки в природничих науках»).

7. Надати в ОПП посилання на каталог вибірових дисциплін факультету та загальноуніверситетський каталог.

8. Розмістити на сайт Навчальний план який відповідає ОПП 2025 р.

9. Додати на сайт таблицю пропозицій

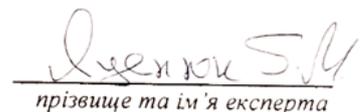
10. Орієнтація програми – прописати більш детально, зокрема вказати: об'єкт навчання, цілі навчання, методи та методики, інструментарій

11. Придатність до працевлаштування – Варто вказати код професії згідно Національної рамки кваліфікації. Також варто додати посилання на чинний класифікатор.

17.12. 2025 р.

підпис

прізвище та ім'я експерта

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Козярьського Івана Петровича, заступника директора ННІФТКН з навчально-методичної роботи, доцента кафедри електроніки і енергетики, кандидата фіз.-мат. наук, доцента, старшого дослідника

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол №7 від 23 червня 2025 р.)

Назва ОПП «Гідрометеорологія»
Спеціальність Е4 Науки про Землю
Спеціалізація _____
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Факультет географічний

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	✓ Так ✓ <i>Рекомендації:</i> слідкувати за публікаційною діяльністю НПП за тематикою забезпечуваних ОК (вилучити публікації, що не входять до 5-річного терміну); запланувати проходження підвищення кваліфікації для НПП, що цього потребують (вписати терміни стажування та кількість кредитів)
2.	Чи включено до складу проєктної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	✓ Так
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	✓ Ні (наявні рецензії стосуються попередніх версій ОПП) ✓ <i>Рекомендації:</i> активніше співпрацювати із стейкхолдерами, додати на сайт кафедри нові рецензії на ОПП.
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	✓ Частково
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	✓ Ні (Професійний Стандарт відсутній).
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, точи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ Ні.

7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	✓ Частково ✓ <i>Рекомендація:</i> внести доповнення до ОПП згідно Стратегічного плану розвитку ЧНУ у 2025-2029 рр.
8.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства	✓ Так
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	✓ Так ✓ Так
10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	✓ Так ✓ Так
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	✓ Так
12.	Чи обсяг вибірових освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін	✓ Так ✓ <i>Рекомендації:</i> не ділити вибірові ОК на «блоки» (такий поділ, певною мірою, обмежує свободу вибору здобувачами освіти) ✓ Ні ✓ <i>Рекомендації:</i> подати посилання на каталоги ВК
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ Ні (ПР22 не забезпечено жодним ОК) ✓ <i>Рекомендації:</i> збільшити кількість ОК, що забезпечуватимуть: К01, К05, К06, К07, К09, К10, К18, К20, ПР03, ПР13, ПР17, ПР18, ПР19, ПР22.
14.	(За умови присвоєння професійної кваліфікації) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	✓ Нема потреби
15.	Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів	✓ У вільному доступі наявні: - Остання редакція ОПП; - Робочий навчальний план. ✓ У вільному доступі відсутні: - Попередня редакція ОПП; - Навчальний план; - Таблиця пропозицій при оновленні ОПП; - Діючі робочі програми ОК (на сайті присутня тільки частина робочих програм ОК та силабусів). ✓ <i>Рекомендації:</i> Виставити на сайт необхідну документацію.
16.	Загальний висновок	Перед процедурою Акредитації ОПП потребує доопрацювання та оновлення.

18.12.2025 р.

Іван КОЗЯРСЬКИЙ

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Меленко Оксана Володимирівна, к.ю.н., доцент кафедри публічного права, доцент заступник декана юридичного факультету з навчально-медичної роботи

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол № від червня 2025 р.)

Назва ОП- Журналістика і кросмедійність, гарант - Шутяк Лілія Мар'янівна

Спеціальність – С. Соціальні науки, журналістика та інформація

Освітній рівень - бакалавр

Факультет - філологічний

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проектної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	✓ так, ✓ вилучити публікації 2020 року, ✓ вилучити стажування 2018 року ✓ виписати відповідно до пунктів ліцензійних умов інформацію про проектну група
2.	Чи включено до складу проектної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	✓ Так, 3 НПП, випускник, здобувач, роботодавець
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	✓ в ОП вказані, на сайті розміщені ✓ посилань на них в програмі немає, розмежувати відгуки і рецензії
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	✓ Так ✓ Розширити опис предметної області відповідно до стандарту ✓ Зробити матриці доступні в повному обсязі
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	✓
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	✓ В цілому так, ✓ можливо переглянути
8.	Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства	Так ОК Кросмедійність у 8 семестрі?
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	Так, Зк +1 власні СК + 12 власних (занадто конкретизовані, можна об'єднати окремі)

10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	✓ Так, всі ДВВ по 3 кредити
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	✓ так
12.	Чи обсяг вибіркового освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибіркового дисциплін	✓ Так, відповідає, 3 кредити ✓ Посилання на каталог ДВВ в ОП відсутній
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ Через роздрібленість окремі СК забезпечуються майже всіма ОК
14.	<i>(За умови присвоєння професійної кваліфікації)</i> Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	✓
15.	Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів	Таблиця змін наявна, навчальний і робочий план також + остання редакція ОП; + навчальний план; + таблиця пропозицій при оновленні ОП - діючі робочі програми освітніх компонентів
16.	Загальний висновок	ОП розроблена відповідно до Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ імені Юрія Федьковича, є цікавою та актуальною, виконується відповідною групою забезпечення з високими професійними і науковими здобутками. Пропонується переглянути ОП щодо форми, Врахувати професійний стандарт Розмістити посилання на рецензії, Вписати Предметну область відповідно до стандарту Переглянути зміст СК на предмет укрупнення чи об'єднання Розмістити на сайті робочі програми і силабуси та надати доступ до них

16 грудня 2025

О.В.Меленко

ВИСНОВОК
експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Фратавчан Тоні Михайлівни

прізвище, ім'я, по-батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол № від червня 2025 р.)

Назва ОП “Культурологія”

Спеціальність В12 Культурологія та музеєзнавство

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

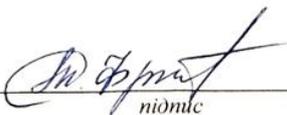
Факультет/н.-н. інститут Філологічний факультет

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	✓ Так (частка наук.педагог.>50% (3 доктори, 1 студент, 1 стейкхолдер) ✓ стан оновлення інформації про членів проєктної групи (з урахуванням терміну за 5 останніх років): інформація оновлена ✓ рекомендації: <i>нема</i>
2.	Чи включено до складу проєктної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	✓ Так (1 студент, 1 стейкхолдер); ✓ рекомендації: <i>нема</i>
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	✓ Рецензії є 2: від доктора культурології, професора кафедри культурології Національного університету «Києво-Могилянська академія» Герчанівської П.Е. та директора ЦК «Вернісаж» Сорокоумова І. ✓ ✓ рекомендації: <i>нема</i>
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікації)	✓ Кваліфікація відповідає, ✓ предметна область відповідає; <i>стандарт є</i> ✓ рекомендації : <i>нема</i>
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	<i>немає проф стандарту</i>
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ ні; <i>(немає проф стандарту)</i>
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету	✓ так; рекомендації: <i>нема</i>

	<i>(наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)</i>	
8.	Чи відповідає обсяг ОП (<i>обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка</i>) та тривалість навчання вимогам законодавства	✓ так; (практики – 22 кред, обов'язкова складова –165 кред, вибіркова складова – 75 кред) Загальний обсяг ОП 240 кред. Рекомендації: <i>нема</i>
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (<i>за наявності</i>) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	✓ Так <i>Компетентності та результати навчання відповідають стандарту ВО,</i> <i>Перелік доповнений однією новою ЗК;</i> ✓ Рекомендації: <i>нема</i>
10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	✓ так; ✓ так, (обов'язкова складова – 165 кред (68%), вибіркова складова – 75 кред (32%)) ✓ ✓ рекомендації: <i>нема</i>
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	✓ так; (<i>є 22 кредити</i>) ✓ рекомендації: <i>нема</i>
12.	Чи обсяг вибірових освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін	✓ обсяг вибірових освітніх компонентів складає 3 кред; ✓ в ОП немає посилань на каталоги вибірових дисциплін; ✓ рекомендації: <i>1) навести в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін.</i>
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ так; ✓ рекомендації: <i>нема</i>
14.	<i>(За умови присвоєння професійної кваліфікації)</i> Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	✓ Нема проф кваліф
15.	Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ <i>остання редакція ОП;</i> ✓ <i>навчальний план;</i> ✓ <i>таблиця пропозицій при оновленні ОП</i> ✓ <i>діючі робочі програми освітніх компонентів</i>	<i>1) остання редакція ОП-є,</i> <i>2) навчальний план-є,</i> <i>3) таблиця пропозицій при оновленні ОП –є,</i> <i>4) діючі робочі програми ОК -є.</i> Зауваження: <i>1) Діючі робочі програми ОК є, деякі зроблені за минулорічним зразком.</i>

		2) <i>Силабуси є, деякі зроблені за минулорічним зразком.</i>
16.	Загальний висновок	<p>ОПП «<u>Культурологія</u>» відповідає вимогам чинного Стандарту вищої освіти. Програма має чітку структуру, формування усіх компетентностей та програмних результатів навчання забезпечено обов'язковими освітніми компонентами. Обсяг вибірових освітніх компонентів відповідає нормативним документам. ОПП «<u>Культурологія</u>» містить додаткові результати, що підсилюють її особливість.</p> <p>Рекомендації:</p> <p>1) <i>навести в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін.</i></p> <p>2) У структурно-логічній послідовності вивчення компонентів освітньої програми навести логічні ланцюжки вивчення дисциплін (додати стрілочки міждисциплінарних зв'язків).</p> <p>3) Силабуси і робочі програми по можливості зробити за зразком 2025 року.</p>

17.12.2025
дата

підпис

Тоня ФРАТАВЧАН
прізвище та ім'я експерта

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

Галунки Оксани Дмитрівни,

заступниці декана факультету архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва з навчально-методичної роботи,
асист. кафедри будівництва, PhD з економіки

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Назва ОПП «Редагування друкованого та цифрового контенту»

Спеціальність С7 Журналістика

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Факультет філологічний

№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	✓ так; ✓ стан оновлення інформації про членів проєктної групи (на момент моніторингу у всіх членів робочої групи інформація оновлена та відповідає вимогам п.35 Ліцензійних умов).
2.	Чи включено до складу проєктної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	✓ так; (рекомендовано включити до складу проєктної групи здобувача освіти)
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	✓ так; (в освітній програмі наявний перелік рецензій на ОПП за 2025 р., зміст яких розміщено на сайті кафедри).
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	✓ так;
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	✓ так;
6.	Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП? (Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)	✓ ні;
7.	Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)	✓ ні; ✓ рекомендації: узгодити мету ОПП з стратегією розвитку ЧНУ

8.	Чи відповідає обсяг ОП (<i>обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка</i>) та тривалість навчання вимогам законодавства	✓ так;
9.	Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (<i>за наявності</i>) Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП	✓ так; ✓ наявні спеціальні фахові компетентності що посилюють унікальність ОПП (<i>СК 07, СК 08 ПР 19, РП20</i>);
10.	Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО	✓ так;
11.	Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів	✓ так;
12.	Чи обсяг вибіркового освітнього компонента складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ) Чи подано в ОП посилання на каталоги вибіркового дисциплін	- так; - в ОПП вибіркового компонента укладено у три кредитному форматі, що відповідає нормативним документам ЧНУ; ✓ ні; ✓ рекомендації: додати освітньої програми покликання на каталоги: - загальноуніверситетських вибіркового дисциплін; - факультетських вибіркового дисциплін; - кафедральних вибіркового дисциплін.
13.	Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами	✓ так;
14.	(<i>За умови присвоєння професійної кваліфікації</i>) Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетентностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)	✓ немає потреби;
15.	Чи оприлюднено у вільному доступі: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП	У вільному доступі оприлюднені: ✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП;

	✓ діючі робочі програми освітніх компонентів	Рекомендації: ✓ завантажити діючі робочі програми освітніх компонентів та силябуси.
16.	Загальний висновок	Перед процедурою Акредитації ОПП: <ul style="list-style-type: none"> - Розмістити робочі навчальні плани; - Розмістити кафедральний та загально факультетський каталоги вибіркоких дисциплін. - Винести таблицю з інформацією про членів проєктної групи в кінець ОП

18.12. 2025 р.

Оксана Галунка

ВИСНОВОК

експерта Науково-методичної ради ЧНУ

*Дерев'янчука Миколи Ярославовича, заступника директора з навч.-мет. роботи
прізвище, ім'я, по-батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання*

щодо аналізу якості Освітньої програми

згідно Положення про розроблення та реалізацію Освітніх програм
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(затверджено Вченою радою університету, протокол № від червня 2025 р.)

Назва ОП	«Середня освіта (Технології та інформатика)»
Спеціальність	A4.10 Середня освіта (Технології)
Освітній рівень	перший (бакалавр)
Факультет/н.-н. інститут	НН інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

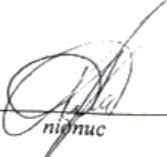
№	Аспект аналізу ОП	Висновки експерта
1.	Чи відповідають члени проєктної групи із числа науково-педагогічних працівників ЧНУ вимогам п.35 Ліцензійних умов	✓ В ОПП відсутня інформація щодо виконання п.35 Ліцензійних умов Проектна група складається з 7 осіб до складу якої входять: – 2 доктори ф.-м. наук, професори, – 1 доктор пед. наук, професор, – 1 канд. ф.-м. наук, доцент, – 1 кандидат пед. наук, – керівник центру науково-технічної творчості, – 1 вчитель спец. школи-інтернату, – 1 здобувач освіти.
2.	Чи включено до складу проєктної групи представників з числа здобувачів та роботодавців	✓ Так До складу проєктної групи включено вчителя, керівника обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді та здобувача освіти.
3.	Чи наявні рецензії на ОП ?	✓ Ні На сайті кафедри наявні дві рецензії на ОПП «Трудове навчання та технології» та одна рецензія на ОПП «Технології та інформатика», рецензій на ОПП «Середня освіта (Технології та інформатика)» - не виявлено.
4.	Чи відповідає ОП (кваліфікація, предметна область) Стандарту ВО (за наявності) (У разі відсутності Стандарту ВО: чи відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій)	Стандарт вищої освіти відсутній, оприлюднено лише проєкт стандарту вищої освіти спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології).
5.	Чи враховано у змісті ОП вимоги Професійного Стандарту (за наявності)	✓ Частково Професійним стандартом «Вчителя закладу ЗСО» передбачено, що у випадку присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель-бакалавр спеціальності...» необхідні компетентності: – А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1..А3.2., А3.3.)), – Б (Б1. (Б 1 .1 Б1.2., Б1.3., Б 1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2., Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))

		<p>- В (В1. (В1.1., В 1.2., В 1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))</p> <p>- Г (Г1. (Г1.1, Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))</p> <p>- Д (Д1. (Д1.1., Д1.2.))</p> <p>В ОПП «Середня освіта (Технології та інформатика)» не повний перелік перелічених компетентностей.</p>
6.	<p>Чи передбачено присвоєння професійної кваліфікації за ОП?</p> <p>(Якщо так, то чи визначено в ОП умови присвоєння професійної кваліфікації під час підсумкової атестації?)</p>	<p>✓ Так</p> <p>Випускникам даної ОПП передбачено присвоєння професійної кваліфікації вчителя предметів «Інформатика» та «Технології».</p>
7.	<p>Чи відповідає мета ОП Місії та стратегії Університету (наявне чітке формулювання (в одному - двох реченнях), узгоджене з стратегією розвитку Університету)</p>	<p>✓ Частково</p> <p>✓ Рекомендації: привести мету ОПП у відповідність Місії та стратегії Університету</p>
8.	<p>Чи відповідає обсяг ОП (обов'язкова та вибіркова складові, практична підготовка) та тривалість навчання вимогам законодавства</p>	<p>✓ Так</p> <p>Обсяг ОПП складає 240 кредитів ЄКТС, з яких 63 кредити (26,3 %) відводиться на вибіркові дисципліни для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти, на практичну підготовку - 35 кредитів (14,6%). Вимоги законодавства – виконуються.</p>
9.	<p>Чи відповідають в ОП компетентності та результати навчання (ЗК, СК, ПРН) Стандарту ВО (за наявності)</p> <p>Чи доповнений їх перелік для посилення унікальності ОП</p>	<p>Стандарт вищої освіти відсутній, оприлюднено лише проект стандарту вищої освіти спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології).</p>
10.	<p>Чи перелік освітніх компонентів поділено на обов'язкові та вибіркові</p> <p>Чи дотримано їх обсяг вимогам стандарту ВО</p>	<p>✓ Так</p> <p>В ОПП «Середня освіта (Технології та інформатика)» всі освітні компоненти чітко поділено на обов'язкові (177 кредитів ЄКТС) та вибіркові (63 кредити ЄКТС). Вимоги дотримано.</p>
11.	<p>Чи практична підготовка включена до обов'язкових компонентів</p>	<p>✓ Так</p> <p>Практична підготовка у загальній кількості 35 кредитів ЄКТС (14,6%) включена в обов'язкові освітні компоненти.</p>
12.	<p>Чи обсяг вибірових освітніх компонентів складає 3 кред. (згідно нормативних документів ЧНУ)</p> <p>Чи подано в ОП посилання на каталоги вибірових дисциплін</p>	<p>✓ Так;</p> <p>В ОПП «Середня освіта (Технології та інформатика)» на всі вибіркові навчальні дисципліни відводиться 63 кредити ЄКТС з формою контролю – залік.</p> <p>Рекомендації: додати в освітню програму посилання на каталоги вибірових дисциплін як загальноуніверситетських, так і кафедральних.</p>
13.	<p>Чи в матрицях відповідності усі ЗК, СК та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами</p>	<p>✓ Так</p> <p>У матрицях відповідності усі ЗК, ФК, ПК та РН і ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами.</p>

14.	<p><i>(За умови присвоєння професійної кваліфікації)</i></p> <p>Чи наявна Матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетностей, що викладені у Професійному стандарті, та змісту освітніх компонентів (ОК)</p>	<p>✓ Ні</p> <p><i>В ОПП «Середня освіта (Технології та інформатика)» відсутня матриця відповідності змісту трудових функцій/ професійних компетностей</i></p>
15.	<p>Чи оприлюднено у вільному доступі:</p> <p>✓ остання редакція ОП; ✓ навчальний план; ✓ таблиця пропозицій при оновленні ОП ✓ діючі робочі програми освітніх компонентів</p>	<p>✓ Частково</p> <ul style="list-style-type: none"> - Остання редакція ОПП опубліковано на сайті кафедри. - Остання редакція навчального плану – відсутня, є навчальний план за 2024 р. - таблиця пропозицій на дану ОПП – відсутня, наявна для ОПП «Трудове навчання та технології» - програми освітніх компонент – розміщено на сайті кафедри.
16.	<p>Загальний висновок</p>	<p><i>ОПП «Середня освіта (Технології та інформатика)» потребує виправлення ряду технічних неточностей (визначитись із кінцевою назвою ОПП, структурну логічну схему, матриці відповідностей необхідно узгодити із таблицею освітніх компонент, вставити покликання на згадані в ОПП угоди, доповнити ОПП матрицею змісту трудових функцій, додати таблицю з інформацією про виконання п.35 Ліцензійних умов, ...).</i></p> <p><i>Окремої уваги потребує вивчення питання щодо дій проєктної групи і напрацювань змін для ОПП у випадку затвердження стандарту вищої освіти спеціальності 014.10 Середня освіта (Технології).</i></p>

17.12.2025

дата

підпис

Микола ДЕРЕВ'ЯНЧУК

прізвище та ім'я експерта